

woorden die ze zouden moeten kennen om in het onderwijs te functioneren, wordt moeilijk gedicht door uit te gaan van een *gebruikslijst* als die van Coenen & Vermeer. Integendeel. De auteurs lijken zich hiervan bewust en benadrukken verder in de tekst dat de lijst in de eerste plaats als een *observatielijst* moet beschouwd worden, aan de hand waarvan het actuele woordgebruik van allochtone leerlingen op een bepaalde leeftijd beoordeeld kan worden.

Voor het secundair onderwijs wordt uitgegaan van de lijst van Coumou e.a. (**Over de drempel naar sociale redzaamheid**, 1987). Deze bevat een aantal begrippen die belangrijk zijn in het tweede (taalonderwijs) aan volwassenen. Op die manier beslaan de auteurs met hun observatielijsten de hele leerplichtige periode van allochtone leerlingen.

Omdat over de woordenschatbeheersing van allochtonen in hun T1 nog weinig harde gegevens bestaan (er werden nog geen frequentie-onderzoeken verricht), wordt voorgesteld de Nederlandstalige *aanbiedingslijst* in een vertaalde versie voor het vak OETC te hanteren. Daardoor kan de afstemming tussen de talen misschien wel optimaler worden, maar anderzijds kan de vraag

gesteld worden of sommige cultuurspecifieke begrippen niet door de mazen van het net glijpen.

Het tweede deel van de bundel bestaat uit de eigenlijke woordenlijsten. Daarbij worden de woorden ingedeeld in thema-specifieke en algemene begrippen. Voor beide categorieën wordt in de algemene handleiding ingegaan op de gepaste didactiek om zulke woorden aan te bieden. Per bouw (telkens twee leerjaren) worden de specifieke en algemene begrippen op een rijtje gezet die allochtone leerlingen op die leeftijd geacht worden te beheersen. Helaas is de toelichting bij de lijsten wat kort. Het is dan ook onduidelijk of al de opgesomde woorden in dezelfde mate (receptief/productief) beheerst moeten worden, en hoe de leerkracht precies met de lijst kan omgaan in de dagdagelijkse schoolpraktijk. Dat alles neemt echter niet weg dat deze uitgave een belangrijke leemte opvult voor al die leerkrachten die op zoek zijn naar een hanteerbare streefwoordenlijst.

Kris Van den Branden
aspirant NFWO
Schoonbroek 16
2180 Ekeren

Lezen voor je lijst

Rob de Ruiter: **Lezen voor je lijst**. Amersfoort/Leuven: Acco, 1991, 107 p.

Lezen voor je lijst is een werkje dat in de eerste plaats bestemd is voor Nederlandse scholieren. *De lijst* is de lijst van literaire

werken die de leerlingen moeten lezen voor het eindexamen, waar ze dan getoetst worden op hun leeservaring. Dit boekje helpt

hen zich efficiënt voor te bereiden op het Schoolonderzoek Moderne Letterkunde van middelbare scholieren.

In de inleiding wordt het onderscheid gemaakt tussen literatuur en lectuur, en worden ook de drie literaire genres voorgesteld. In deel 1 wordt inzicht verschaft in een aantal technische aspecten van een literair werk. Daarvoor gaat de auteur wat dieper in op de vragen: wie is aan het woord? waar speelt het zich af? wanneer speelt het zich af? wat speelt zich eigenlijk af? en hoe wordt het gedaan? Deel 2 behandelt dan de vraag 'hoe vertel ik het de anderen?' waarbij wordt stil gestaan bij ver-

schillende manieren van samenvatten en de wijze waarop een titelbeschrijving dient te gebeuren.

De waarde van dit werkje beperkt zich niet tot het gebruik dat Nederlandse scholieren ervan kunnen maken. Door zijn bondigheid, zijn duidelijkheid en de vele voorbeelden uit recente en minder recente werken uit de drie literaire genres kan **Lezen voor je lijst** makkelijk gebruikt worden als inleiding op het literaire lezen in het algemeen.

Luc Wijs
Berkhoevelaan 60
2570 Duffel

Op de rand van de taal

Paul Gillaerts: **Op de rand van de taal. Een genregerichte benadering van de taalbeheersing.** Leuven/Apeldoorn: Garant, 1991.

Volgens de achterflap en de inleiding is dit boek bedoeld voor wie beroepshalve zakelijke teksten moet schrijven of lezen. Het is een studieboek dat inzicht geeft in een aantal tekstsoorten, m.n. de onderwijsfolder, de overheidsfolder, het sociale jaarverslag en diverse gelegenheidstoespraken. Paul Gillaerts heeft met dit boek evenwel ook een andere bedoeling. Hij wil aantonen dat "een ergocentrische en genregerichte benadering mogelijkheden biedt om greep te krijgen op taalverkeersproblemen". Bij zijn bespreking van de verschillende tekstsoorten vertrekt hij dan ook telkens vanuit de tekst zelf. Hij analyseert de functionele tekstkenmerken en leidt daaruit praktische adviezen af.

Het boek bestaat naast de inleiding uit zes hoofdstukken. In een eerste hoofdstuk geeft de auteur zijn visie op het vak taalbeheersing. Het tweede en derde hoofdstuk behandelen respectievelijk de onderwijsfolder en de overheidsfolder. In hoofdstuk 4 en 5 komt het sociale jaarverslag aan bod. Hoofdstuk 6 gaat over gelegenheids-toespraken. Ten slotte volgen 4 bijlagen met essentieel voorbeeldmateriaal.

In het eerste hoofdstuk schetst Gillaerts hoe het vak taalbeheersing zich in Nederland en in Vlaanderen heeft ontwikkeld, wat de laatste trends zijn, welke visie hij erop heeft en hoe hij die gerealiseerd wil zien aan de